

Handläggare
Linnea Kleiner
Telefon: 08-50820474

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2024-06-13

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds månadsrapport 2024

Maj 2024

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för maj 2024.

Sammanfattning

Ärendet syftar till att redovisa prognos på helårsutfall för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett underskott om 19,8 mnkr före resultatöverföringar och ett underskott om 8,0 mnkr efter resultatöverföringar. För investeringar prognostiseras ett utfall inom fastställd budget.

Prognostiserad avvikelse på helår motsvarar 0,7 procent före resultatöverföring och 0,3 procent efter resultatöverföring jämfört med justerad budget.

Underskottet är störst inom individ- och familjeomsorg till barn och unga och består främst av mycket höga vårdkostnader redan tidigt på året. Framförallt har kostnaderna för HVB och arvoderade familjehem ökat kraftigt jämfört med föregående år, bland annat på grund av många och komplexa ärenden. Det finns en risk att dessa kostnader kan komma att öka ytterligare.

Förvaltningen har under flera år arbetat med att bygga upp en beredskap och resurser för att hantera snabba svängningar i ekonomin och bibehålla en rättssäker och noggrann myndighetsutövning enligt gällande lagstiftning.

Ett kontinuerligt arbete pågår för att följa den ekonomiska utvecklingen och förvaltningen bevakar ett antal kostnadsdrivande faktorer inom flera verksamhetsområden. Förvaltningen bedriver inom samtliga verksamhetsområden en tydlig, stram och prioriterad styrning av både ekonomi och verksamhet. Förvaltningen kommer

att fortsätta prioritera detta med ett tydligt och stärkt fokus på ekonomistyrning.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för maj 2024.

Bakgrund

Ärendet syftar till att redovisa prognos på helårsutfall för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Varje nämnd är ansvarig för att anslag inte överskrids, budgeterade intäkter inflyter, avkastnings- och resultatkrav uppnås samt att investeringsutgifter och inkomster disponeras för beslutade objekt inom anvisad ram. Ansvaret för uppföljning ligger hos nämnderna.

Månadsvisa ekonomiska prognoser för utfallet per februari, mars, april (tertiarapport 1), maj, juli, augusti (tertiarapport 2), september, oktober och november redovisas till stadsledningskontoret. Prognosen lämnas per verksamhetsområde och baseras på föregående månad.

Ärendet

Prognosen avser samtliga beräknade kostnader och intäkter samt utgifter och inkomster för året. I prognosen ingår de budgetjusteringar som beslutats i avstämningsärendet samt budgetjusteringar som förväntas under året. Även förväntade prestationsförändringar och omslutningsförändringar ingår i prognosen.

Genom att upprätta månadsprognos i enlighet med kommunfullmäktiges anvisningar för budgetuppföljning säkerställer förvaltningen en kontinuerligt uppdaterad bild om ekonomins och verksamhetens utveckling.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Administrativa avdelningen i samverkan med förvaltningens övriga avdelningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kommunfullmäktige har beslutat om en nettobudget för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd för år 2024 om 2 732,7 mnkr för driftverksamhet och 24,9 mnkr för investeringar. I samband med kommunstyrelsens avstämningsärende den 21 februari 2024 har budgeten justerats med 21,5 mnkr, varav 6,9 mnkr avsåg drift och 14,6 mnkr avsåg investering. Nämnden beviljades även 0,2 mnkr i trygghetsinvestering i samband med tertiarapport 2 2023 för verksamhetsåret 2024.

VERKSAMHET/AVDELNING	BUDGET*	DIFF 2024 Före RE	DIFF 2024 Efter RE	DIFF FÖREG. MÅN Efter RE	DIFF VB23 Efter RE
Avdelning förskola	607,6	3,5	6,8	6,8	2,9
Social omsorg förebyggande och främjande	101,35	2,1	2,1	2,1	6,9
<i>Förskoleverksamhet</i>	9,9	0,0	0,0	0,0	-0,1
<i>Barn, kultur och fritid</i>	58,25	2,1	2,1	2,1	3,2
<i>IoF barn och unga</i>	14,7	0,0	0,0	0,0	1,7
<i>IoF vuxen</i>	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Arbetsmarknadsåtgärder</i>	15,9	0,0	0,0	0,0	2,1
Social omsorg barn och unga	205,9	-23,0	-23,0	-15,0	-9,6
<i>IoF barn och unga</i>	205,9	-28,0	-28,0	-20,0	-19,3
<i>IoF nyanlända</i>	0,0	5,0	5,0	5,0	9,7
Social omsorg vuxen	893,9	-1,1	3,0	3,0	-23,4
<i>IoF vuxen</i>	58,1	2,0	2,0	2,0	2,8
<i>Socialpsykiatri</i>	75,6	0,0	0,0	0,0	-3,1
<i>Funktionsnedsättning</i>	588,6	-4,1	0,0	0,0	-19,4
<i>Arbetsmarknadsåtgärder</i>	8,7	1,5	1,5	1,5	1,0
<i>Ekonomiskt bistånd</i>	162,9	-0,5	-0,5	-0,5	-4,7
Social omsorg äldre	815,0	-4,4	0,0	0,0	-10,4
Administrativa avdelningen	116,4	1,5	1,5	1,5	6,0
<i>Stadsmiljöverksamhet</i>	60,9	0,4	0,4	0,4	1,5
<i>Nämnd- och förvaltningsadministration</i>	55,5	1,1	1,1	1,1	4,5
Avdelning HR och utveckling	24,6	1,7	1,7	1,7	2,0
<i>Nämnd- och förvaltningsadministration</i>	24,55	1,7	1,7	1,7	2,0
Drift totalt	2 764,7	-19,8	-8,0	0,0	-25,7
<i>Parkinvesteringar</i>	37,5	0,0	0,0	0,0	0,7
<i>Investeringar maskiner och inventarier</i>	3,2	0,0	0,0	0,0	0,7
Investeringar totalt	40,7	0,0	0,0	0,0	1,4

*Budget inkl förväntade prestationer och budgetjusteringar.

Uppföljning av ekonomi

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett underskott om 19,8 mnkr före resultatöverföringar och ett underskott om 8,0 mnkr efter resultatöverföringar. För investeringar prognostiseras ett utfall inom fastställd budget.

I bokslutet 2023 redovisades ett underskott om 61,4 mnkr före resultatöverföring och ett underskott om 25,7 mnkr efter resultatöverföring. Avvikelsen motsvarade 2,3 procent före resultatöverföring och 1,0 procent efter resultatöverföring jämfört mot justerad budget. Prognostiserad avvikelse på helår, mellan utfall och budget, motsvarar i maj 0,7 procent före resultatöverföring och 0,3 procent efter resultatöverföring jämfört med nuvarande justerad budget.

Förvaltningen har under flera år arbetat med att bygga upp en beredskap och resurser för att hantera snabba svängningar i ekonomin och bibehålla en rättssäker och noggrann myndighetsutövning enligt gällande lagstiftning.

Stadsdelsförvaltningen följer den ekonomiska utvecklingen och bevakar ett antal kostnadsdrivande faktorer. Samtliga verksamheter med prognostiserat underskott har uppdaterade åtgärdsplaner att arbeta utifrån för att möta ekonomiska utmaningar. Flertalet åtgärder har också vidtagits under året.

Förvaltningen kommer fortsätta prioritera en tydlig, stram styrning av såväl ekonomi som verksamhet.

Bedömningen är att det råder ett fortsatt högt kostnadstryck, framförallt avseende vårdkostnader. Underskottet är störst inom *Individ- och familjeomsorg till barn och unga* och beror främst på fortsatt mycket höga vårdkostnader tidigt på året. Framförallt har kostnaderna för HVB och arvoderade familjehem på grund av många komplexa ärenden ökat starkt jämfört med föregående år.

Förskoleverksamheten prognostiserar ett fortsatt lägre barnantal än kommunfullmäktiges budget. Verksamhetsområdet *Stöd och service till personer med funktionsnedsättning* ser en viss risk för negativ utveckling till följd av bland annat en ökad volym av insatser.

Även prognosen inom verksamhetsområdet *Ekonomiskt bistånd* innehåller osäkerhetsfaktorer, framförallt osäkerhetsfaktorer i omvärlden och konjunktorens negativa utveckling.

Omvärldsfaktorerna medför risk för ökad arbetslöshet och därmed ökat inflöde av hushåll med behov av ekonomiskt bistånd.

Avdelning förskola

Avdelning förskola prognostiserar ett överskott om 3,5 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 6,8 mnkr efter resultatöverföring. Överskottet i prognosen förklaras främst av prognostiserade bidrag för kvalitetshöjande åtgärder.

Resultatenheterna prognostiserar att hämta 3,3 mnkr ur fonderna.

Beställare

I beställarens budget ingår kostnader för barn med särskilt stöd, hyror, it-kostnader och löner för övergripande personal, inklusive staben och stöd- och utvecklingsteam. I prognosen har hänsyn tagits till prognosen för negativa prestationsjusteringar samt ersättning för höga hyror, platsgaranti och bidrag för kvalitetshöjande åtgärder. Sjuklönekostnader i maj motsvarar 1,4 mnkr, vilket är i samma nivå som sjuklönekostnader motsvarande månad år 2023.

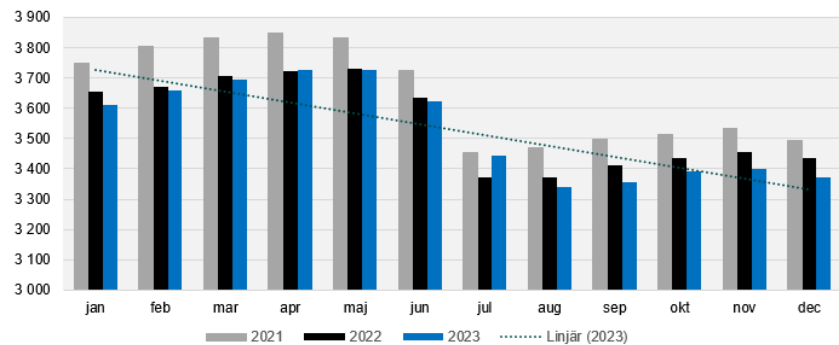
Utförare

Resultatenheterna prognostiserar ett underskott om 3,3 mnkr.

Underskottet förklaras av minskade barnantal jämfört med år 2023.

Förvaltningen prognostiserar ett lägre barnantal än i kommunfullmäktiges budget och medför en negativ prestationsjustering om 27,3 mnkr, vilket är 2,6 mnkr lägre än prognosen förra månaden eftersom årsprognos för barnantal är lägre än förra månaden. Prognosen är osäker eftersom prognosen för barnantal för hösten är osäker. Barnantalet i maj år 2023 var 123 barn högre än barnantalet i maj år 2024. Enheterna arbetar

långsiktigt med att anpassa personalkostnader till prognostiserade intäkter.

Enheten Stureby, som inte är en resultatenhet, prognostiserar ett underskott om cirka 1,0 mnkr, vilket är 0,3 lägre än prognostiserat underskottet förra månaden och är resultat av planerade åtgärder. Enheten arbetar med att anpassa personalgruppens storlek i förhållande till aktuellt barnantal.

Förvaltningen bedömer att platsgarantin kommer att uppfyllas under året. Behovet av platser inom förskolan ses kontinuerligt över och bedöms kunna tillgodoses inom stadsdelsområdet. Ersättning för platsgarantin förväntas bli 3,5 mnkr.

Social omsorg förebyggande och främjande

Avdelning Social omsorg förebyggande och främjande består av hela eller delar av följande verksamhetsområden:

- Barn, kultur och fritid (fritidsgårdar, parklekar, kollo, konsumentrådgivning och medborgarkontor)
- IoF barn och ungdom (prevention, dvs. fältassistenter, familjens hus och ungdomsmottagning)
- IoF vuxen (budget och skuldrådgivning)
- Arbetsmarknad (ferieungdom)

Avdelningen prognostiserar ett överskott om 2,1 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror på lägre kostnader än budget inom verksamhetsområde barn, kultur och fritid. I prognosen finns medräknat förväntade budgetjusteringar.

Förskoleverksamhet

Verksamhetsområdet prognostiserar ett utfall inom fastställd budget, vilket avser öppna förskolan.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 2,1 mnkr jämfört med budget. Det beror dels på vakanser och lägre personalkostnader än budgeterat, dels på osäkerhet om den förväntade budgetjusteringen för sommarlovsaktiviteter om 1,3 mnkr kommer att förbrukas i sin helhet. I prognosen finns

medräknat förväntade budgetjusteringar för sommarkoloniverksamhet.

En osäkerhetsfaktor är övertagandet av *Parkleken Stacken* och vilka kostnader det kan komma att medföra.

Individ- och familjeomsorg för barn och unga

Verksamhetsområdet prognostiserar ett utfall inom fastställd budget, vilket avser prevention.

Individ- och familjeomsorg för vuxna

Verksamhetsområdet prognostiserar ett utfall inom fastställd budget, vilket avser budget och skuldrådgivning.

Arbetsmarknad

Verksamhetsområdet prognostiserar ett utfall inom fastställd budget, vilket avser ferieungdom.

Social omsorg barn och unga

Avdelning *Social omsorg barn och unga* prognostiserar sammantaget ett underskott om 23,0 mnkr jämfört med budget. Underskottet beror på fortsatt mycket höga vårdkostnader tidigt på året. Prognosen är mycket osäker, trots försämringen jämfört med föregående månader, främst på grund av de senaste årens fortsatt tilltagande negativa utveckling med ökad kriminalitet och våld bland unga med höga placeringskostnader som följd och kan behöva justeras med ett än större underskott kommande månader.

I prognosen är det främst kostnaderna för HVB samt arvoderade familjehem (inkl. avtal med vårdnadshavare) som har ökat mycket jämfört med föregående år. Orsaker till de höga kostnaderna är många komplexa ärenden med bland annat neuropsykiatriska problem, våld och kriminalitet som medför dels sammanbrott med omplaceringar som följd, dels placeringar på orter utanför länet där ramavtal inte finns (främst vid tyngre kriminalitet).

Statsbidragen inom verksamhetsområdet beräknas i prognosen bli cirka 2,5 mnkr lägre än utfallet föregående år. I prognosen ingår en förväntad budgetjustering avseende lokalt arbete med demokrati och mänskliga rättigheter för förstudie om former för ungdomars delaktighet och inflytande.

Den främsta orsaken till underskottet inom avdelningen är utvecklingen inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg till barn och unga. Under den senaste treårsperioden (2020-2023) har orosanmälningarna ökat med 21 procent. De externa placeringarna har ökat med 13 procent. Detta har i sin tur medfört ökade kostnader jämfört med tilldelad budget.

Parallellt med Trefassamverkan har ett ökat antal omhändertaganden inom ramen för LVU samt ökat antal placeringar på SIS-institution genomförts. Över tid förväntas insatserna inom Trefas leda till minskade samhällsekonomiska kostnader och för verksamheten.

Verksamheten arbetar strukturerat och långsiktigt med att minska vårdkostnaderna, bland annat genom att arbeta än mer intensifierat med uppföljning av institutionsplaceringarna samt med att hitta nya arvoderade familjehem.

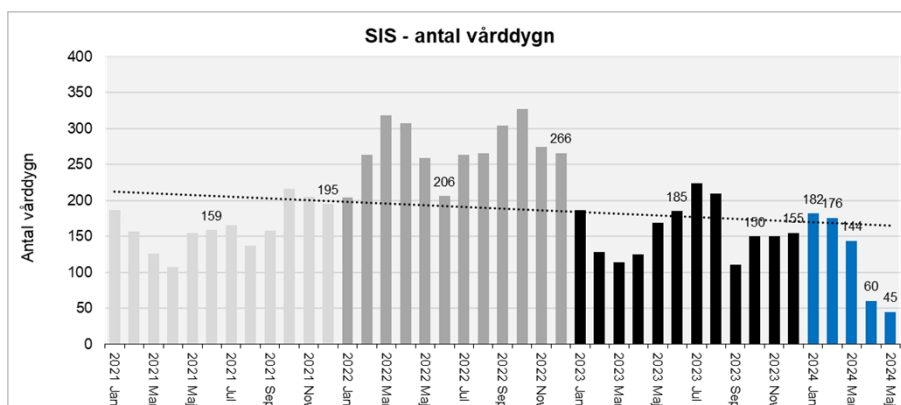
Verksamheten arbetar även med att utveckla nya metoder och arbetssätt för att arbeta med ungdomar som är i förstadiet till kriminalitet eller grov kriminalitet. Detta kan komma att innebära högre kostnader i ett tidigare skede än tidigare, främst för placeringar på institution inom ramen för LVU.

Vidare följer verksamheten löpande upp ekonomin och insatser med utgångspunkt i att identifiera nya åtgärder, med hänsyn till rättssäkerhet och ekonomi. En åtgärdslista finns sammanställd där flera delar sedan tidigare redan finns inarbetade i det löpande arbetet och rutiner. Åtgärdslistan är en del i verksamhetens arbete med att säkerställa och upprätthålla kostnadsmedvetenhet vid handläggning av ärenden för att minska kostsamma placeringar.

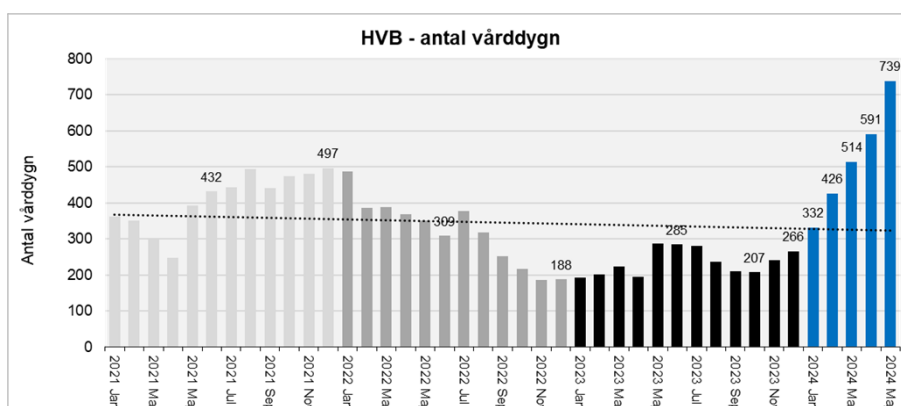
Individ- och familjeomsorg för barn och unga

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 28,0 mnkr jämfört med budget. Underskottet beror på mycket höga vårdkostnader tidigt på året. Det är främst fortsatt mycket höga kostnader och ökande placeringar på HVB-institution som ligger till grund för den försämrade prognosen. Prognosen är fortsatt mycket osäker, trots försämringen jämfört med föregående månader, främst på grund av de senaste årens negativa utveckling med ökad kriminalitet och våld bland unga med höga placeringskostnader som följd, och kan behöva justeras med ett större underskott kommande månader.

Prognosen för kostnader för placeringar av äldre ungdomar på SIS-institution ligger i majprognosen cirka 0,5 mnkr lägre än föregående månad och cirka 3,0 mnkr lägre än föregående år. Verksamheten har arbetat med att slussa vidare ärenden till andra placeringsformer där det är möjligt. Under januari-mars 2024 var nivån på SIS-placeringar hög, men i april och maj har det varit få ärenden med SIS-placering och nivån i juni är fortsatt låg. Framåt prognostiseras att SIS-placeringarna kommer att vara kvar på en fortsatt låg nivå.

Kostnaderna för placeringar på HVB-hem ligger i majprognosen däremot 4,0 mnkr högre än föregående månadsprognos och cirka 17,5 mnkr högre än föregående års nivå. Kostnadsnivån för insatsen behandlingsfamilj ligger i prognosen på ungefär samma låga nivå som föregående månad, vilket även är lägre än föregående år. För stödboende prognostiseras en ökning jämfört med både föregående månad och år. Kostnaderna för externa jourhem ligger i prognosen på samma nivå som föregående månad, vilket är något högre än föregående år.

Kostnaderna för arvoderade familjehem, inkl. avtal med vårdnadshavare, är fortsatt höga och har ökat med cirka 7,0 mnkr jämfört med föregående år. Behovet av nya familjer är stort och det finns, trots ökningen, fortsatt en kö av barn i väntan på familjehem. Kösituationen medför att barn antingen blir kvar i jourhem längre än önskvärt, eller att placeringar i externa familjehem kan öka, vilket är kostnadsdrivande. Kostnaderna för externa familjehem är i majprognosen något högre än föregående år.

Inom verksamhetsområdet har flertalet kostnadsbegränsande åtgärder genomförts. Verksamheten arbetar för att genomföra tidiga insatser och fånga upp familjer i behov av samhällets stöd så tidigt som möjligt genom att:

- Säkerställa rätt utbud av riktade och öppna förebyggande insatser

- God samverkan med polis, skola och andra aktörer
- Göra inledande utredningar på nytt sätt, på kortare tid samt hemma hos klienten (IHU-projektet)

Verksamheten arbetar även för att minska behovet av köpt vård genom att:

- Öka placeringar i arvoderade (egna) familjehem, istället för konsulentstödda familjehem
- Öka nätverksplaceringarna
- Högt nyttjande av den egna öppenvården

Individ- och familjeomsorg för nyanlända

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 5,0 mnkr jämfört med budget.

Antal ensamkommande barn (EKB) med extern placering ser i nuläget ut att minska något framöver. Stora osäkerhetsfaktorer i omvärlden gör däremot bedömningen osäker och situationen kan förändras under året.

Från april 2022 och framåt har de ensamkommande barnen främst kommit från Ukraina. Verksamheten har i nuläget låga kostnader för de flesta av de ukrainska ensamkommande barnen eftersom de främst bor hos släktingar som endast ersätts med omkostnadsersättning. Intäkterna från Migrationsverket beräknas därför generera ett överskott, även om det finns en osäkerhet i hur länge det förhållandet kommer att fortgå.

Social omsorg vuxen

Avdelning Social omsorg vuxen prognostiserar sammantaget ett underskott om 1,1 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 3,0 mnkr efter resultatöverföring. Prognosen är mycket osäker, främst på grund av den negativa utvecklingen med höga kostnader inom flera verksamheter, och kan behöva justeras kommande månader.

Statsbidragen förväntas vara lägre under 2024 än föregående år, vilket påverkar prognosen negativt. Stora osäkerhetsfaktorer i omvärlden med hög inflation och konjunkturons negativa utveckling ger risk för ökade kostnader inom verksamheterna. I prognosen finns medräknat förväntade budgetjusteringar samt prestationsjustering, som är osäker tidigt på året.

Individ- och familjeomsorg för vuxna

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 2,0 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror främst på låga kostnader under våren inom både missbruk och relationsvåldsteamet.

Verksamheten arbetar kontinuerligt med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden liksom med att minska kostsamma placeringar. Det möjliggörs bland annat genom att i hög grad använda mindre kostsamma försöks- och träningslägenheter i förvaltningens regi samt genom högt nyttjande av den egna öppenvården.

Arbetet med Trefas har ökat vårdkostnadsnivån. En förutsättning för prognosen är att vårdkostnadsnivån inte ökar, liksom att ersättning erhålls från Polisen avseende kostnader för vissa ärenden inom avhopparverksamheten.

Inom relationsvårdsteamet har behovet av placering på skyddat boende varit lågt under årets första månader, jämfört med samma period föregående år, vilket har medfört lägre kostnader. I verksamheten finns en tydlig säsongsvariation med ett avsevärt högre tryck under vinterhalvåret.

Socialpsykiatri

Verksamhetsområdet prognostiserar ett utfall inom fastställd budget före och efter resultatöverföring. Både beställarenheten och utförarenheterna arbetar kontinuerligt för att öka kostnadseffektiviteten.

Beställare

Beställare prognostiserar ett utfall inom fastställd budget. Prognosen är mycket osäker eftersom volymen av insatser kan komma att förändras under året.

Nyttjande av insatser där brukare själva väljer hur timmar nyttjas kan öka och försämra prognosen. Kostnadsutfall på insatserna följs noggrant. Verksamheten arbetar fortlöpande med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden.

Utförare

Utförare prognostiserar ett utfall inom fastställd budget före och efter resultatöverföring. Gruppboendena har fortsatt en ekonomisk utmaning i att minska dygnskostnader för brukare.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 4,1 mnkr före resultatöverföring och ett utfall inom fastställd budget efter resultatöverföring.

Ledning och beställare

Avdelningsledning och beställare prognostiserar ett utfall inom fastställd budget. Prestationsförändringar i vår-avläsningen, pågående särskilda redovisningar samt beviljade stadsbidrag har

beaktats i prognosen. Prognosen är mycket osäker med risk för negativ utveckling.

Utvecklingen av kostnader för turbundna resor samt volymerna av insatser kan påverka prognosen under året. Insatser där brukare själva väljer hur många timmar de nyttjar av de som beviljats kan öka och då påverka prognosen.

Verksamheten följer löpande upp ekonomin och insatser med utgångspunkt i att identifiera nya åtgärder, med hänsyn till rättssäkerhet och ekonomi. Flera delar av handlingsplanen har omarbetats och integrerats i löpande rutiner. Handlingsplanen är en del i verksamhetens arbete med att kontinuerligt öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden och minska kostsamma placeringar.

Utförare

Utförare prognostiserar ett underskott om 4,1 mnkr jämfört med budget. Resultatenheterna prognostiserar att hämta 4,1 mnkr ur fonderna. Utförare som inte är resultatenheter prognostiserar ett utfall inom fastställd budget.

Utförarenheternas underskott beror på flera faktorer. Gemensamt inom enheterna är att personalkostnaderna är högre än beräknat. Exempelvis har vissa gruppbestäder haft extra bemanning under perioden då behoven hos vissa brukare varit särskilt stora.

Lokalfrågan är central för verksamheterna. Inom Daglig verksamhet finns en utmaning i att hitta permanenta lokaler som innebär en trygg och ändamålsenlig miljö för såväl brukare som personal.

Samtliga utförarenheter har tagit fram åtgärder för att minska underskottet. Bland annat arbetar enheterna med rutiner, personalplanering, schemaläggning och ser över nivåbedömningarna för att motsvara brukarnas behov. Utöver åtgärderna har enheterna utvecklat ett gott samarbete över enhetsgränserna för att hantera ekonomiska utmaningar, såsom bemanningssvårigheter. Ett arbete med bemanningsstrategier har påbörjats.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 1,5 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror främst på låga kostnader inom området offentligt skyddat arbete (OSA).

Förvaltningen arbetar intensivt med att erbjuda arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Syftet är att använda tilldelade budgetmedel för insatser som motverkar att personer riskerar att fastna i långvarig

arbetslöshet och i förlängningen även riskerar ett långvarigt bidragsberoende.

I nuläget ser förvaltningen svårigheter att förbruka hela budgeten och prognosen är därför ett överskott. Orsaken är ändrade regler för vilka arbetsgivare som godkänns för OSA-platser. Numera godkänns endast platser internt i staden, vilket har minskat antalet möjliga platser mycket.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 0,5 mnkr jämfört med budget.

Prognosen är osäker, främst på grund av stora osäkerhetsfaktorer i omvärlden och konjunktorens negativa utveckling, med risk för ökad arbetslöshet och därmed ökat inflöde av hushåll med behov av ekonomiskt bistånd. Prognosen kan därför behöva justeras med ett ökat underskott kommande månader.

Prognosen för utbetalt bistånd förutsätter även fortsatta intäkter i form av statsbidraget generalschablon utöver tilldelad budget för bidragshushåll i aktuell målgrupp. I prognosen ingår kompensation i form av budgetjustering om 1,6 mnkr för extrakostnader avseende tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer med bostadsbidrag enligt nationella riktlinjer.

Budget 2024 innebar en ökning jämfört med 2023, då antal hushåll i staden totalt beräknas öka, och baseras på en årsprognos om 850 hushåll i snitt samt ett medelbidrag om 12 118 kronor. Medelbidraget i stadsdelen är högre än genomsnittet i staden, vilket beror på att stadsdelen under längre tid har haft störst hushållstorlek bland bidragshushållen i staden¹.

Tabellen nedan visar utvecklingen under årets första månader jämfört med genomsnitt tidigare år. Maj är än så länge preliminär, men bedömningen är att antal hushåll slutgiltigt kommer att ligga något lägre än april. Genomsnittligt antal hushåll för januari-april är 920 och medelbidraget för samma period är i snitt 12 039 kr.

Trenden utifrån den senaste statistiken visar att den tidigare sjunkande utvecklingen av antal hushåll har avstannat från november 2023 till april 2024. Antal hushåll i januari-april ligger på ungefär samma nivå som snittet för hösten 2023.

En åtgärdsplan finns framtagen för att minska antal hushåll, då det i nuläget är för många hushåll i förhållande till beslutad budget. Förvaltningen bedömer att det, trots åtgärdsplanen, finns en risk att

¹ Swecos prognos om ekonomiskt bistånd i Stockholms stad, augusti 2023.

antalet hushåll under året inte kommer att hinna sjunka i tillräckligt snabb utsträckning som behövs för att kostnaderna ska rymmas helt inom tilldelad budget.

Ekonomiskt bistånd	Snitt 2022	Snitt 2023	Jan	Feb	Mars	Apr	Maj prel
Antal bidragshushåll	1 045	956	921	925	918	914	887
Antal ungdomar <25 år	61	52	39	44	49	45	42
Utbetalt bidrag, mnkr	11,48	11,05	11,07	11,28	11,05	10,89	10,23
Utbetalt bidrag boende, mnkr	0,99	0,83	0,70	0,54	0,69	0,59	0,29
Medelbidrag, kronor	10 987	11 561	12 017	12 194	12 032	11 914	11 537
<i>Statistik från Sweco (Paraplyet)</i>							

Social omsorg äldre

Avdelning Social omsorg äldre prognostiserar ett underskott om 4,4 mnkr före resultatöverföring och ett utfall inom fastställd budget efter resultatöverföring. Resultatenheterna prognostiserar ett underskott och därmed minskar deras fonder med 4,4 mnkr. I prognosen har hänsyn tagits till förväntade stimulansmedel och budgetjustering för lokalers omstruktureringskostnader.

Sjuklönekostnaderna uppgår till 1,1 mnkr i snitt per månad under januari-maj, vilket är 3,2 procent högre jämfört med samma period förra året. Samtliga enheter genomför åtgärder för att motverka ökade kostnader och anpassar fortlöpande bemanningen till beviljade insatser.

Beställare

Beställarenheten prognostiserar ett underskott om 12,0 mnkr jämfört med budget. Vård- och omsorgsinsatser har minskat tre månader i rad från och med mars, vilket är den främsta förklaringen till att beställarenhetens underskott har minskat jämfört med prognosen vid tertialrapport 1. Vård- och omsorgsboende har minskat med sammanlagt 19 månadspersoner under mars-maj, se diagrammet nedan. Utfallet av beviljade insatser överstiger fortfarande budgeterade insatser, däremot är så är inte fallet för hemtjänsttimmar, vilket visas i tabellen nedan. Budgeterade hemtjänsttimmar överstiger utfallet utförda timmar för första gången i maj.

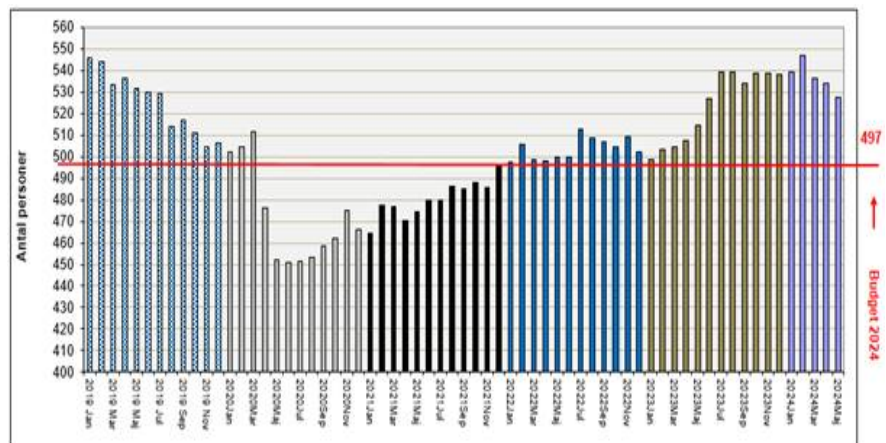
Beställarenheten, som ansvarar för myndighetsutövningen och särskilda boendes lokalkostnader, räknar med att beviljas 15,8 mnkr i omstruktureringsmedel för lokaler.

Tabell över Beställarenhetens budget och utfall av insatser

Nyckeltal	Snitt 2023	Budget 2024	jan-maj 24
Vård- och omsorgsboende, antal månadspersoner	524	497	537
Servicehus, antal månadspersoner	118	100	117
Hemtjänst, utförda dagtimmar	39 884	39 264	38 861

Tidigare vidtagna åtgärder har börjat ge resultat för att motverka underskottet inom beställarsidan, där bland annat systematiska uppföljningar, löpande analyser av statistik och ekonomi, tydligare rutin vid ärendedragning där beslut om kostnadskrävande insatser fattas, närmare metodstöd samt mentorskap på ett år eller längre för nya biståndshandläggare ingår.

Diagrammet nedan visar beställarenhetens utfall av antal personer som beviljats vård- och omsorgsboende mellan 2019-2024.

Utförare

Utförarenheterna prognostiserar ett underskott om 4,4 mnkr före resultatöverföring och ett utfall inom fastställd budget efter resultatöverföring. Resultatenheterna prognostiserar att hämta 4,4 mnkr ur fonderna. Samtliga utförarenheter fortsätter att arbeta med vidtagna åtgärder.

Beläggningen inom vård-och omsorgsboende var 95,0 procent januari-maj. Servicehusets beläggning var 86,8 procent under samma period.

Hemtjänstens utförandegrad var 94,4 procent till och med maj i år, vilket är en ökning med 1,1 procent jämfört med samma period förra året. Biståndsbedömda hemtjänststimarna ökade med 2,1 procent jämfört med förra året. Hemtjänstens omvårdnadspersonal del av arbetstiden hos hemtjänsttagare har ökat från 70 procent i januari till 73 procent i april. Jämförelse mellan åren 2023 och 2024 och perioden januari-april visar att utförarnas lönekostnader för övertid och mertid har mer än halverats (minskning med 58 procent) samt att timavlönades andel av arbetstiden har ökat något (1,5 procent) men hålls inom rimlig nivå (12,9 procent). Ovan nämnda trender ses som vidtagna åtgärders förväntade effekt för att motverka ökade kostnader.

Administrativa avdelningen

Administrativa avdelningen prognostiserar ett överskott om 1,5 mnkr jämfört med budget.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 1,1 mnkr jämfört med budget, vilket främst beror på minskade personalkostnader.

Stadsmiljöverksamhet

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 0,4 mnkr jämfört med budget. Beviljade budgetjusteringar om 1,2 mnkr för drift och 14,8 mnkr för investeringar har beaktats i prognosen. Även sökta och förväntade budgetjusteringar 1,5 mnkr för drift och 1,0 mnkr för investeringar har beaktats. Prognosen är osäker, bland annat på grund av oförutsedda kostnader, och kan komma att behöva justeras kommande månader.

Under 2024 har budgeten för parkskötsel ökat med 1,3 procent, samtidigt har kostnaden för betalplaner ökat med 14,9 procent efter indexjustering. Detta minskar utrymmet för finansiering av andra planerade åtgärder som ligger utanför betalplanerna, vilket gör prognosen osäker.

Internräntan har ökat med 0,6 procentenheter i samband med budgetbeslut 2024, från 2,2 procent till 2,8 procent, vilket medför ökade räntekostnader för verksamhetsområdet. Förvaltningen förväntar sig en tillkommande budgetjustering för ökade kapitalkostnader i samband med tertiärrapport 2.

En osäkerhetsfaktor är ansvaret för bekämpningen av invasiva arter. Trafikkontoret har haft ansvar för arbetet och ansvarsfördelningen har varit under utredning. Om stadsdelsförvaltningarna kommer överta ansvaret framöver uppskattas det innebära ökade kostnader om minst 0,5 mnkr per år för förvaltningen.

Avdelning HR och utveckling

Avdelning HR och utveckling prognostiserar ett överskott om 1,7 mnkr jämfört med budget, vilket främst beror på vakanta tjänster. I prognosen är beslutade budgetjusteringar medräknade.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 1,7 mnkr jämfört med budget, vilket främst beror på minskade personalkostnader.

Sjukfrånvaro

I april 2024 var den totala rullande 12 månaders sjukfrånvaron för hela förvaltningen 7,7 procent jämfört med 8,2 procent i april 2023. Korttidssjukfrånvaron för rullande 12 månader var 2,7 procent jämfört med 3,0 procent i april 2023. Sjuklönekostnaderna för

januari-maj 2024 är cirka 1,5 mnkr mindre, motsvarande cirka 7 procent, jämfört med samma period 2023, inklusive PO-pålägg.

Förvaltningen arbetar aktivt med arbetsmiljöfrågor och ett arbete pågår med friskfaktorer inom avdelningarna som syftar till ett friskt och hållbart arbetsliv.

Förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för maj 2024.

Anders Carstorp
Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Anna Larsson
Anna Larsson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2024-06-12
Anna Larsson, Avdelningschef	2024-06-12